

HRVATSKI *glasnik*

Godina XXI, broj 39

29. rujna 2011.

cijena 100 Ft

Predaja obnovljene čuvarnice u Bizonji

Komentar

Nije pitanje koliko nas ima, već koliko nas ima svjesnih

Donedavno se broj Hrvata u Mađarskoj procjenjivao na devedesetak tisuća, što je prije nekoliko desetljeća i moglo biti, međutim danas se to čini posve nerealnim. Naime, prema posljednjem popisu pučanstva iz 2001. godine, po narodnosti Hrvatima u Mađarskoj izjasnilo se svega 15 620 osoba, a 1990. godine 13 570. Istina, to ne znači da nas je toliko bilo, nego samo da nas se toliko izjasnilo.

U posljednje vrijeme spominje se znatno realnija brojka od 50 do 60 tisuća, što je samo procjena bez konkretnih podataka. Predsjednik Hrvatske državne samouprave uoči ovogodišnjeg popisa pučanstva smatra da omjer dosadašnjih rezultata popisa pučanstva o brojčanosti pojedinih narodnosti te procjene pojedinih narodnosti o svojoj brojčanosti u omjeru su 1 prema 4, što bi u našem slučaju značilo da je prema procjenama oko 60–62 tisuće Hrvata u Mađarskoj.

Ma koliko se razbacujemo vrlo hrabrim procjenama, ma koliko su brojke popisa pučanstva nestvarne, činjenice su činjenice, i ostat će činjenice.

A hoće li se statistički podaci o brojčanosti pripadnika narodnosti koristiti protiv njih, teško je reći, međutim posve je izvjesno da će se ostvarivanje određenih prava manjina po zakonu vezati za njihovu brojčanost, stoga nam ne može biti svejedno koliko će se pripadnika naše zajednice izjasniti Hrvatima.

Unatoč tome što na ishod rezultata utječe nekoliko važnih, za nas većinom nepovoljnih čimbenika, koji uglavnom ne ovise o nama, kao što su primjerice anonimnost popisivanja, osoba popisivača, neobvezatni odgovor na pitanje u svezi s nacionalnom pripadnošću, u biti ipak najviše ovisi o nama samima koliko smo svjesni i koliko smo spremni svoju nacionalnu svijest izraziti izjašnjavanjem. A da ne ulazimo u „bunjevačko pitanje” jer svi Bunjevci koji se ne budu izjasnili Hrvatima, uvrstit će se u kategoriju ostalih, pa će kao nekada biti samo „egyebek”.

Stoga slobodno možemo zaključiti da ni nakon rezultata popisa pučanstva 2011, koji će se dijelom objaviti već u ožujku, a u potpunosti tek potkraj iduće godine, ponovno nećemo dobiti odgovor na pitanje koliko nas ima, nego samo na to koliko nas je svjesnih Hrvata u Mađarskoj.

S. B.

„Glasnikov tjedan”

Savez Hrvata u Mađarskoj, mukotrпно već mjesecima, godinama!? priprema se da održi svoj redoviti kongres kojega nije bilo već šest godina. U međuvremenu je, 2008. godine, održan izvanredni kongres na kojemu su dane smjernice glede članstva i izvršene promjene

Statuta kako bi se udovoljilo propisima odvijetništva glede zakonskih okvira djelovanja Saveza Hrvata u Mađarskoj te riješilo pitanje članstva i članarine. Uloga Saveza Hrvata u Mađarskoj, svjedoci smo toga, dobiva na političkom značenju u posljednja dva izborna ciklusa odkada je temeljem zakonskih odredaba sastavljanje lista kandidata županijskih i državnih te postavljanje kandidata na izborima za manjinske samouprave dano u nadležnost manjinskih civilnih organizacija. Vrhovno političko tijelo Hrvata u Mađarskoj, koje je izraslo, iz Saveza Hrvata u Mađarskoj, nakon donošenja Zakona o manjinama iz 1993. godine,

„svoju“ državnu civilnu udrugu našlo je u Savezu Hrvata u Mađarskoj, i dubokoj simbiozi s njim, (u odnosu na sve ostale civilne udruge), a sve poradi proklamiranog načela očuvanja jedinstva Hrvata u Mađarskoj preko udruge koja po svom statusu okuplja sve Hrvate u Mađarskoj i svoju djelatnost obavlja u šest regija (regije kao zemljopisni pojam). Protekli izbori pokazali su koliko je krhko to jedinstvo, ali je ono naizgled očuvano kompromisima koji i danas bole nezadovoljnike, i tadašnje pretendente pojedinih političkih funkcija i položaja. Nekada „masovna“ organizacija, već petnaestak godina trebala bi djelovati po zakonskim okvirima važećim za sve civilne udruge u Mađarskoj. Ali, u

manjinskoj priči nastaju problemi, pogotovo kada su oni vezani s plaćanjem članarine, odnosa unutar udruge, a kod Saveza i uz podjelu mandata nakon manjinskih izbora u vrhovnom političkom tijelu Hrvata u Mađarskoj. Do sada se uspijevalo prevladati poteškoće

oko članstva, ali već se više od godinu dana ne može naći zajednički stav glede delegiranja delegata na kongres. Bilo je to razdoblje kada se nije nazirao odgovor na pitanje tko može biti delegat na kongresu, tko je član civilne udruge Saveza Hrvata u Mađarskoj, odnosno nije donesena pravovaljana odluka glede toga najvišeg tijela Saveza Hrvata u Mađarskoj, Zemaljskog odbora. Izgleda kako se polako bliži trenutak rješavanja toga gordijskog čvora, barem u svjetlu sjednice Zemaljskog odbora i prihvaćenih odluka od 13. kolovoza. Naime Predsjedništvo je već prije zauzelo stav, što

Bilo je to razdoblje kada se nije nazirao odgovor na pitanje tko može biti delegat na kongresu, tko je član civilne udruge Saveza Hrvata u Mađarskoj, odnosno nije donesena pravovaljana odluka glede toga najvišeg tijela Saveza Hrvata u Mađarskoj, Zemaljskog odbora.

ga je na svojoj sjednici 13. kolovoza potvrdio Zemaljski odbor Saveza Hrvata u Mađarskoj, kako na kongres delegata može delegirati Udruga učlanjena u Savez (svaka udruga jednoga delegata) te kako na 25 članova fizičkih osoba članova Saveza (koji su platili članarinu do 15. listopada 2011. godine) bira se po jedan delegat.

Branka Pavić Blažetin

Kup podravskih ribiča 2011

Hrvatska samouprava Šomođske županije i izvarska Hrvatska samouprava 9. listopada 2011. organiziraju natjecanje u ribolovu koje će početi u 8 sati na tamošnjem ribnjaku (Vida-tanya između Rasinje i Izvara). Prijaviti se mogu družine (po dva natjecatelja) hrvatskih manjinskih samouprava Šomođske županije, s akontacijom od 3000 forinti. Program je predviđen ovako: Dolazak i prijava do 8 sati, zatim pozdravne riječi i otvorenje kupa, ždrijebanje, hranjenje riba do 8.30. Natjecanje traje od 8.30 do 11.30. Objava konačnih rezultata, uručenje nagrada i objed u 12.30. Prvak će osvojiti *Kup podravskih ribiča* na rok od godinu dana. Natjecati se može s dva štapa/dvije udice, na dnu ili s plovkom. Ostali su načini zabranjeni. Podrobne informacije možete dobiti kod Klare Kovač, predsjednice izvarske Hrvatske samouprave, i Joze Solge, predsjednika Hrvatske samouprave Šomođske županije.

KERESTUR – Dječji vrtić toga mjesta ove godine slavi 30. obljetnicu svoga postojanja. Povodom toga, 30. rujna bit će svečano obilježavanje obljetnice na kojem će polaznici ustanove nastupiti prigodnim programom, a djelatnici s ravnateljicom ustanove Ružom Novak Tolnai prisjećat će se tri desetljeća djelovanja ustanove.

FIĆEHAZ – Dječji vrtić uvijek posvećuje pozornost tradicionalnim običajima u svakom godišnjem dobu. Tako će 30. rujna u ustanovi prirediti običaje jesenskih berba. Djeca su za tu prigodu naučila i hrvatske pjesmice, igrice o berbi te će skupa s odgojiteljicama i roditeljima izraditi mošt.

Aktualno

Zasjedalo Predsjedništvo Saveza Hrvata u Mađarskoj

Sazivanje Kongresa u roku trideset dana od prihvaćanja novog Zakona o civilnim udrugama

Predsjednik Saveza Hrvata u Mađarskoj Joso Ostrogonac sazvaio je redovitu sjednicu Predsjedništva Saveza Hrvata u Mađarskoj, koja je održana 23. rujna u prostorijama HOŠIG-a Miroslava Krleže u Peču. Sukladno odlukama na posljednjoj sjednici Zemaljskog vijeća, održanoj 13. kolovoza u Budimpešti, o uvjetima sazivanja Kongresa Saveza Hrvata, a da o datumu sazivanja odluči Predsjedništvo, nadalje

da se delegati na Kongres mogu birati samo od članova koji do 15. listopada uplate članarinu, te da se pripremi novi Statut koji će biti primjeren novom civilnom zakonu, na pečukome sastanku prije svega raspravljalo se o prijedlozima izmjene i dopune Statuta SHM-a, zatim o prijedlozima za dodjelu odličja u povodu državnog Dana Hrvata, koje se po načelu rotacije ove godine dodjeljuje istaknutim pojedincima ili udrugama iz Bačke, Pešte i Gradišća, te o prijedlozima za dodjelu odličja „Pro Cultura Minoritatum Hungariae”.

Za razliku od posljednje sjednice Zemaljskog vijeća, kada je od sedam članova Predsjedništva, koje čine predsjednici regija, nazočilo samo njih četvero (bez pomurskog, gradišćanskog i peštanskog predsjednika), dok iz Pomurja nije nazočio nijedan član, a od dvadeset i sedam članova odazvalo se samo njih četrnaestero, Predsjedništvo je u Peču zasjedalo gotovo u punom sastavu. Naime predsjednica Bačke regije Angela Šokac Marković iz Baje nije mogla nazočiti jer je imala goste iz prijateljskog grada Labina. Osim spomenutih, sastanku su još nazočili Mijo Štandovar, predsjednik Nadzornog odbora, pravnik Attila Buzál i predstavnici hrvatskih medija u Mađarskoj, među njima i tjednik Hrvatski glasnik.

Nakon pozdravnih riječi Jose Ostrogonca, jednoglasno je prihvaćen pismeno predloženi dnevni red. Koji su problemi Statuta, što treba usuglasiti sa zakonskim promjenama, ali i

kako doći do političkog konsenzusa, sazvati i održati Kongres – najvažnije su zadaće koje predstoje krovnoj civilnoj udruzi Hrvata u Mađarskoj, naglasio je uz ostalo predsjednik Joso Ostrogonac otvarajući sjednicu Predsjedništva. Mnogo je propusta, ali je važeći Statut onaj s izmjenama prihvaćenim 11. listopada 2008. godine. Naša je zadaća da izradimo jedan nacrt izmijenjenoga novog Statuta na temelju konsenzusa, pri tome vodeći računa da je u tijeku izrada novog Zakona o narodnostima i Zakona o civilnim udrugama – dodao je Ostrogonac, i predao riječ pravniku Attili Buzálu, koji je uz ostalo naglasio kako u Statutu nema protuzakonskih odredaba iako bi ga valjalo precizirati i poboljšati. Tako se svakako moraju dodati pravila o načinu isključivanja članova. S druge strane pitanje je političke odluke hoće li Savez ubuduće biti udruga pojedinačnih članova i udruga ili savez civilnih, kulturnih udruga. Predstavnik Pomurja Ladislav Gujaš zauzeo se za savez kulturnih, civilnih udruga, ocjenjujući pomalo ciničnim prijašnji prijedlog da se Kongres održi u Pomurju, koje u Savezu nema nijednog člana, dok su drugi uglavnom smatrali da bi se trebao održati politički karakter Saveza, kao nestranačke krovne civilne udruge Hrvata u Mađarskoj, potpuno svjesni da o tome može odlučivati samo Kongres.

Pošto su nazočni članovi Predsjedništva, odnosno predsjednici pojedinih regija ponovno po tko zna koji put izložili svoj stav o raz-

ličitom razumijevanju postojećega Statuta, posebice u svezi s pitanjem članstva, članarine i delegiranja na Kongres, nakon tri duge godine napokon su se složili u tome da se Kongres može sazvati samo po odredbama važećeg Statuta, što znači da se mogu birati samo delegati koji su uplatili članarinu, a da svaka udruga, koja je do 15. listopada uplatila članarinu u

iznosu 5000 forinta, može delegirati jednog, a pojedinačni članovi koji su uplatili članarinu u iznosu 2400 forinta, na svakih 25 po jednog delegata. Nema poštenijeg rješenja jer sve regije, Bačka najviše, Budimpešta i Pešta, Podravina i Baranja, a manje Gradišće, i to s učlanjenim udrugama, uplaćuju članarinu, a iz Pomurja se nitko nije učlanio. Članarina ne može biti problem u odnosu središnjice i regija. Ako treba, onda će se sav novac od uplate vratiti u regije – reče Ostrogonac.

Nakon detaljnog pregleda važećeg Statuta i iznesenih konkretnih prijedloga, Predsjedništvo je povjerilo pravniku Attilu Buzálu da izradi nacrt izmjene Statua. Neki od iznesenih prijedloga su da se od iduće godine članarina mora uplatiti do 31. ožujka, da se na pristupnici u članstvo naznači u kojoj od šest (zemljopisnih) regija član želi djelovati, na koji način se ukida članstvo, te da se radi učinkovitijeg djelovanja, umjesto Zemaljskog vijeća, proširi Predsjedništvo. Premda nije određen konkretan datum sazivanja Kongresa, prihvaćeno je da se on sazove u roku 30 dana od prihvaćanja novog Zakona o civilnim udrugama.

Sjednica je završena raspravom o prijedlozima za dodjelu nagrada u povodu Dana Hrvata koji će se prirediti 19. studenog u Sambotelu, te prijedlogu za državnu nagradu „Pro Cultura Minoritatum Hungariae”.

Predaja obnovljene čuvarnice „Tratinčica” u Bizonji

Livija Kammerhofer: „Naša samouprava je prijatelj dice, to dokazuju i sve dosadašnje investicije u školi, dičjem parku, a sad u čuvarnici!”

U prelopoj mjesnoj narodnoj nošnji su dospili svečevati mali i veliki (ki su nastupali u programu) 16. septembra, u petak otpodne, pred obnovljenu zgradu čuvarnice, ka još nije do kraja gotova, ali u nju su se jur doselili nje najmladji vlasniki. Za ugarskom, hrvatskom i gradišćanskom himnom Robert Kammerhofer, mjesni poglavar je pozdravio goste, Borisa Golubičića, drugoga tajnika Veleposlanstva Republike Hrvatske u Budimpešti, Sándora Szélesa, voditelja Vladinoga ureda u Jursko-mošonsko-šopronskoj županiji, Istvána Nagya, načelnika Staroga Grada i ujedno parlamentarnoga zastupnika, Čabu Horvatha, predsjednika Društva Gradišćanskih Hrvatov u Ugarskoj, Editu Horvat-Pauković, savjetnicu za hrvatski jezik u Gradišću i Elzu Hidaši, ravnateljicu Dvojezične škole i čuvarnice u Bizonji.

Donaćelnica Bizonje, Livia Kammerhofer je održala svečani govor

Čudama su bili znatiželjni na otvaranje još jedne dike Bizonje

Sándor Széles, voditelj Vladinoga ureda je čestitao mjesnoj samoupravi ka je suprot teškoga kriznoga vrimena uspila iz vlašće moći obnoviti ovo gnjazdo, ko je svenek sigurno i toplo mjesto za najmladje. – *Zalog jake i svisne zajednice ter budućnosti se skriva med ovimi zidinami, što potribuje naša država a i cijela Europska Unija* – je rekao županijski političar. Mališani su potom predstavili svoj dvojezični sadržajni program, pod peljanjem odgojiteljice Eve Šmatović, u kom hvalevridno, veći naglasak su dobile dičje

igre na hrvatskom jeziku. Donaćelnica Bizonje, Livia Kammerhofer u svojem svečanom govoru je naglasila: – *Vjerujem da je Bizonja posebno mjesto i vjerujem i to da u ovom selu srićna su dica. Naša samouprava je prijatelj dice, to dokazuju i sve dosadašnje investicije u školi (od 40 milijun Ft), dičjem parku (17 milijun Ft), a sad u čuvarnici.* Kako je rekla nadalje, pred dvimi ljeti je krovna konstrukcija čuvarnice od stručnjakov ocijenjena za žitak pogibelnom. Samouprava većputi se je naticala da od raznih državnih zviranjkov

dobije pinez, ali to nije uspjela i tako se je narodila odluka da će cijelu obnovu sama, iz vlašćega budžeta financirati. Oblikovanje parkirališća, dičjega parka za igranje i temeljna obnova zgrade na kraju će stati oko 72 milijun Ft. Još se sušu stijene, na to čeka vanjska obnova što će ujedno značiti i stvarni konac djel. Mjesni farnik Kálmán Szalai je za molitvom blagoslovio novu zgradu, a na tamburašku glazbu je Boris Golubičić, drugi tajnik Veleposlanstva Republike Hrvatske u Budimpešti, u društvu Istvána Nagya, parla-

Ulični i dvorski pogled na čuvarnicu

Mali vlasnici obnovljene zgrade

mentarnoga zastupnika i mjesnoga poglavara, Roberta Kammerhofera prizvao trokolornu pantljiku i s tim su i službeno prikdali nove prostorije na hasnovanje. U završetku svečanosti je i Čaba Horvath, predsjednik DGHU-a pozdravio nazočne i podilio daci bogate dare Hrvatske državne samouprave, Društva Gradišćanskih Hrvatov u Ugarskoj ter Izdavačke kuće Croatica. Potom su se otprla vrata čuvarnice, ka odsad nosi ime Tratinčica, pred brojnim znatiželjnicima ki su našli moderne, svitile prostorije i veliki dvor, kade su ovom prilikom domaćini pogostili ne samo male slavljenike, nego i ostale goste.

-Tiho-

Boris Golubičić, drugi tajnik Veleposlanstva RH u Budimpešti, István Nagy, parlamentarni zastupnik i bizonjski poglavara Robert Kammerhofer skupa su prikdali čuvarnicu na hasnovanje

Kemljanske odgojiteljice su donesle i dare slavljenikom. Na slici sprava prva, ovlašćena peljačica bizonjske čuvarnice, Judita Borš-Rabel

BAĆINO – Umjesto 14. listopada, kako je prije najavljeno, već tradicionalni Županijski susret hrvatskih učenika u organizaciji mjesne Hrvatske manjinske samouprave održat će se 21. listopada. Ovih će dana biti upućen poziv organizatora, a na susret, koji se priređuje uz potporu Hrvatske samouprave Bačko-kiškunske županije, očekuju se prijave naselja, odnosno škola u kojima se hrvatski predaje u okviru dvojezične i predmetne nastave hrvatskoga jezika ili u obliku kružoka.

PETROVO SELO – Seoska društva dotičnoga naselja pozivaju na trgadbenu feštu 8. i 9. oktobra. U subotu uvečer u mjesnom Domu kulture svira petrovski bend Čungam, a drugi dan od 15 uri se začme tradicionalna prošecija grozja i vina. Maskaranti i veseljaki krez selo putuju i vjerojatno će i ovput pobjediti dobar štimung i veselje. Gosti se čekaju ne samo iz susjedne Austrije, nego i iz Hrvatske.

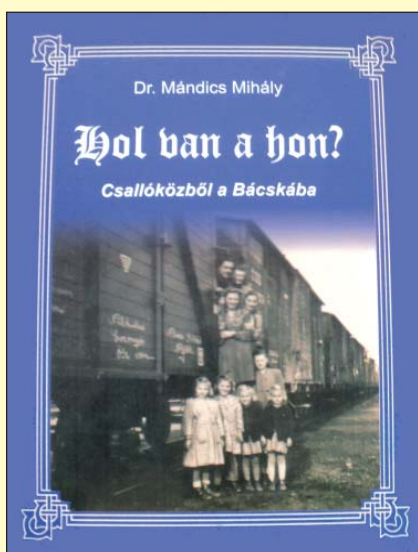
SAMBOTEL – Hrvatsko kulturno i vjersko društvo u dotičnom gradu Vas poziva na VIII. Gradišćanskohrvatski kulturni festival 8. oktobra, u subotu, početo od 17 uri. Najprije je okupljanje kod spomin-ploče Ivana Mažuranića (Ulica Szily J. 4.), kade je polaganje vijenca i svečani govor u spomin hrvatskoga pjesnika i bana. U 18 uri slijedi kulturni program u Ulici Kisfaludy 1., u kom sudjeluju jačkarni zbor Sv. Cecilija iz Sambotela, kuruš Peruška Marija iz Hrvatskoga Židana, mišani zbor Zora iz Kisega ter Židanski bečari.

SAMBOTEL – Prošloga vikenda u središću Željezne županije po deseti put je priređen sajam sambotelske mikroregije, pri kom su se prodavala ne samo ručna djela, nego i različiti specijaliteti ovoga područja. U kulturnom programu je nastupalo HKD Gradišće iz Petrovoga Sela. Otpodne u sambotelskom Etnoselu su dočekali predstavnici hrvatskih, nimških, slovenskih i romskih narodnih grup u dotičnom gradu sve zainteresirane prilikom Narodnosnoga dana. Pri petrovskoj hiži i ljetos je bilo veselo, kade su se zastupnici mjesne Hrvatske manjinske samouprave i jačkari Djurdjice skrbili za dobru volju i punu kupicu.

PEČUH – Ravnatelj Znanstvenog zavoda Hrvata u Mađarskoj, mr. sc. Stjepan Blažetin, 14. listopada prima u posjet suradnike Instituta društvenih znanosti iz Zagreba koji će toga dana biti na izletu u Pečuhu. Naime suradnici koji se unutar Instituta bave istraživanjem Hrvata kao manjine, posebno su zainteresirani za sugestije ravnatelja Znanstvenog zavoda Hrvata u Mađarskoj, mr. sc. Stjepana Blažetina. Trenutno je jedan od većih projekta spomenutog Instituta Leksikon hrvatskog iseljništva i manjina.

Predstavljanje knjige u Čavolju

Dupkom je bila puna zainteresiranima velika dvorana čavoljske Seoske kuće kada je ovih dana načelnik sela János Berta predstavio knjigu (objelodanjenju 2. rujna) u izdanju mjesne samouprave s naslovom *Gdje je domovina?*, rad istaknutog istraživača mjesne povijesti, dr. Miše Mandića, profesora odlikovanog nagradom Apáczai. S podnaslovom „Iz Csallóköza u Bačku» svezak na 432 stranice daje sveobuhvatnu sliku o nasilnoj razmjeni stanovništva prije 63 godine, kojom su iz svojih domova prognali Mađare iz Slovačke. Mnogi od iseljenih nastanili su se u Čavolju.

Autor je djelo, kojim se nadomješta veliki nedostatak, napisao na temelju prisjećanja doseljenih Mađara koji su se nastanili u Čavolju, te proučavanjem onodobnih, do sada uglavnom nepoznatih dokumenata, a izdanje je objelodanjeno kao 11. svezak Čavoljskih mjestopisnih knjižica.

Kapitalni rad od sada korisno može prelistavati i šira javnost primljiva na događaje iz prošlosti, a jednako tako i istraživači mjesne povijesti.

Zoltán Gál

„Svirci moji...” CD izvrsnih glazbenika

„Svirci moji...” – „Zenészeim...”, album snimljen 2010. godine u pečúškome studiju Sonarium, u aranžmanu orkestra Vizin, te u nakladi VTCD Videoton.

Sa Vesnom Velin i Silvestrom Balićem razgovarala Branka Pavić Blažetin

Prvi CD Orkestra Vizin nastao je u suradnji s Triom Jasen, dakle to je i zajednički CD. Kako je došlo do te suradnje i želje za izdavanjem samostalnog CD-a?

– Trio Jasen utemeljen je u siječnju 2000. godine od ženskih članova KUD-a Tanac. Andrea Popović i Júlia Radó napustile su KUD još u godini utemeljenja Trija, a Vesna Velin članica je ansambla i danas. Tijekom svojih koncerata i nastupa Orkestar Vizin trudio se na zajedničke nastupe pozvati i Trio Jasen kako bi folklornu tradiciju Hrvata u Mađarskoj predstavio što bogatije i raznolikije. Među ostalim, zajednički su orkestar Vizin i Trio Jasen (njihovi članovi), donijeli i odluka o formiranju Kulturno-umjetničke udruge Vizin, unutar koje skupa djeluju od 2007. godine. Jedna od najvažnijih točaka našega statuta jest izdavanje i širenje printanih i digitalnih materijala (CD-a, DVD-a) kako bi i na taj način uspjeli ostvariti postavljene ciljeve, prikupljanjem građe iz izvora koji još postoje. Pratimo na nastupima plesne ansamble i zborove te pokušavamo oživiti već zaboravljenu ili tek u tragovima sačuvanu tradiciju. S druge pak strane, otkako Orkestar radi u ovome mlađem sastavu, nije izdao nijedan glazbeni materijal, a kako se pisci afirmiraju s izdanim knjigama, na takav se način glazbenici predstavljaju s albumima. Dakle u životu Orkestra i Trija ovaj je album veoma važna postaja prijednoga glazbenoga razvoja u posljednjih desetak godina, presjek njihova rada i glazbenoga djelovanja na očuvanju tradicijske kulture Hrvata u Mađarskoj i doprinos njezinu očuvanju i širenju.

Zašto taj naslov?

– Dugo smo razmišljali o tome koji bi bio

najpovoljniji naslov, koji govori i o nama i o tome čime se bavimo, pa je napokon došla ideja „Svirci moji...”. Mi smo naime danas jedna stanica orkestra Vizin koji ove godine slavi svoju 30. godišnjicu postojanja. Sve generacije koje su svirale u Orkestru tijekom tih godina, služile su naše ljude na njegovim blagdanima koji ih prate „od kolijevke sve do groba”: pratile su njihove pokladne balove u Bačkoj, pokladne povorke u Kašadu, Katolju, Kozaru, uskrasna veselja u Podravini i Santovu, svirale na Duhove u Salanti, svadbe u raznim krajevima, nezaboravne ivanjdanske veselice također u Podravini, betlehemarenja u okolici Pečuha, i još bi se moglo mnogo toga nabrojiti.

„Svirci moji” – kako kaže poznata pjesma, to pokušavamo biti i mi, svirci onih koji vole pjesmu, ples i pravo veselje.

Tko je izdavač CD ploče, u kojoj nakladi, tko su pomagači, sponzori?

– Tijekom godina od raznih izdavačkih kuća dobili smo razne ponude i obećanja, ali unatoč tomu do objave ploče nije došlo. Zbog toga smo odlučili uzeti sve u svoje ruke i izdati CD pod okriljem Udruge. Zahvaljujući pomagačima i sponzorima, uspjeli smo izdati svoj prvi samostalni album u 550 primjeraka. Sponzori su bili: Matica hrvatska Ogranak Pečuh i poganska Hrvatska manjinska samouprava. Osim njih bili su nam u pomoći članovi KUD-a Podravina iz Barče i KUD Drava iz Lukovišća. Kako bi glazbeni repertoar na ploči bio što šareniji, pozvali smo i goste izvođače Antuša Vizina, Franju Dervara (Kume), Andora Végha i muške članove KUD-a Tanac (Midhat Mutapčić, Róbert Takács). Svima onima koji su nas na tome putu pratili

i pomagali, dugujemo zahvalu. Kao i jedni drugima.

Koje pjesme nalazimo na CD-u, tko su autori aranžmana, izvođači, i zašto baš taj izbor?

– Ovaj album predstavlja ono čime se u prvom redu bavimo, tj. glazbenu tradiciju Hrvata u Mađarskoj od Podravine do Bačke, i to slijedeći kalendarsku godinu, prateći običaje koji se slave u našim krajevima, a i šire. Ovaj je CD ujedno i sažetak svega onoga što smo tijekom godina sakupili u našu glazbenu riznicu, i pojedinačno i zajedničkim radom. Pokušali smo oživiti sve one doživljaje koje smo stekli tijekom zajedničkih sviranja, veselja s našim pretečama, uzorima, prijateljima.

Aranžman smo sastavili zajednički pomoću glazbenog materijala zabilježenog od

naših prethodnika, a dijelom i prema vlastitome terenskom radu. Na albumu se nalazi glazbeni blok pod imenom „Pudarina” (čuvanje vinograda) koji je posvećen pokojnom Milanu Koziću, violinistu i tamburašu iz Medine, od kojeg smo naučili mnogo kao od glazbenika i čovjeka.

Kakvo je zanimanje za ovu vrstu glazbene baštine u Mađarskoj i šire?

– Danas na glazbenom tržištu izvorni folklor nije najprodavanija „roba”, što se može protumačiti time da bit izvornog folkloru nije u gomilanju senzacija i izravnih efekata. Prava estetika folkloru se krije u detaljima i kako bismo to otkrili, potreban je dodatan napor. Što se tiče Mađarske, zahvaljujući jakoj folklornoj tradiciji, zanimanje za izvornim melodijama razmjerno je jako u odnosu na druge zemlje u regiji, ali, naravno, ne možemo očekivati istu prihvata kakav dobiva mađarska folklorna tradicija. Zapadna bi Europa mogla biti zanimljiva, ali zbog velike udaljenosti financijski smo ograničeni.

Kažu za Orkestar Vizin kako su izvrsni svirci, a za Trio Jasen kako je to trio snažnoga glasa. Tko su oni, imenom i prezimenom, gdje nastupaju, tko su im uzori, zašto se bave ovim, ne bih ga nazvala poslom, nego poslanjem?

– Orkestar Vizin čine članovi: Zoltán Vízvári (rodod iz Martinaca), inženjer ekolo-

„Zbilja je užitek slušati ove mlade ljude! Majstorski barataju instrumentima i povezuju nas sa svojim glazbenicima pretečama, pjevačima prethodnicima, poznatima s vlastitih ili arhivskih snimaka. Točno se sjećam kako mi je bilo lijepo upoznati stare svirače majstore te pjevačice iz Bačke, Baranje, Podravine i prikupljati folklornu građu kasnih 70-ih, tijekom 80-ih pa i poslije. Upravo s ovoga izvorišta crpi uspješno Orkestar Vizin svoje nadahnuće. Meni, utemeljitelju orkestra, osobno je jako drago što slušajući Zoliku, Siliku, Milana, Laciku, Žombora, Marciku i prekrasni glas Andreje (Pomeska), Julije (Juli) i Vesne, u svojoj mašti čujem i stare bačajašine, Đukine, Stipanove, čika-Milanove, bačo-Jozine, Pavine, teta-Stanine, Tezine, snaš-Marijine, Katine, čča-Jagine, Mandine ... tonske zapise. Dragom slušatelju, ljubitelju izvorne tamburaške glazbe želim ugodnu zabavu!” (Antun Vizin Antuš, utemeljitelj Orkestra Vizin)

gije, Zsombor Horváth, student anglistike, Milan Sabo (rodod iz Pogana), student pečuške kroatistike, Silvestar Balić (rodod iz Salante), student pečuške kroatistike, Márton Horváth, učenik kuharske škole, László Mészáros (rodod iz Dušnoka), liječnik.

Članovi Trija Jasen: Andreja Popović (rodod iz Olasa i Pogana), profesorica talijanskog i povijesti, Julija Radó, profesorica pjevanja, Vesna Velin (rodod iz Santova), učiteljica u razrednoj nastavi Osnovne škole „M. Krleža”.

Nastupamo na raznim priredbama Hrvata u Mađarskoj, ali i šire, na mađarskim i međunarodnim festivalima predstavljajući glazbenu kulturu (pogotovo) Hrvata iz Mađarske. Uzori su nam svi oni ljudi od kojih smo nešto naučili, nešto sakupili, ili osobno, ili zajednički kao orkestar, ili trio. Poimence bismo svakako spomenuli sljedeće: čika Pavo Gadanji iz Novoga Sela, čika Stipo Gatai iz Kašada, čika Milan Kozić (sada već pokojni) iz Medine, Antuš Vizin iz Pečuha, Franjo Dervar Kume iz Pečuha, Andor Végh iz Pečuha, žene pjevačice iz Santova, iz Bačkog Monoštora, Podravine, okolice Pečuha i još mnogi, već ne živeći članovi naše hrvatske zajednice.

Kada možemo očekivati predstavljanje CD-albuma i kakvi su njegovi prvi odjeci?

– Prvo predstavljanje CD-a zbilo se jučer, točnije 28. rujna u redu koncerata koje organizira Centar za kulturu grada Pečuha, pod nazivom „Hagyománytár”. A prvi odjeci?! Do sada smo prodali još razmjerno malo CD-a, ali se nadamo da će nakon službenog predstavljanja svakako biti bolje. Oni koji su do sada kupili CD, izjasnili su se pozitivno o njemu.

Gdje se može nabaviti vaš CD?

– Dostupan je za sve zainteresirane tijekom naših nastupa (datumi nastupa na www.vizinzenekar.hu), odnosno može se naručiti putem email adrese: info@vizinzenekar.hu.

Orkestar Vizin ove godine slavi svoju 30. obljetnicu postojanja, koju će proslaviti 22. listopada ove godine u Pečuhu koncertom i balom. Bal pod nazivom Susret generacija bit će održan u Ulici Szántó Kovács (bivši PEK). Veče počinje koncertom, a nastavlja se balom. Orkestar Vizin počeo je djelovati 1981. godine kao prateći Orkestar KUD-a „Baranja” kasnije su se osamostalili i uzeli ime Orkestar Vizin, a današnji sastav Orkestra čini treća generacija svirača. Bal sviraju sve generacije svirača koje su u proteklih trideset godina svirale u Orkestru Vizin.

Priznanje Šokadiji

Povodom nacionalnoga blagdana 20. kolovoza dodijeljeno je priznanje U znak poštovanja grada Mohača Orkestru Šokadiji i voditelju Zoltanu Horvatu.

Kako stoji u obrazloženju, Orkestar je osnovan prije pet godina, otada je gostovao u više europskih država, predstavio se šokačkim, mađarskim i ciganskim melodijama, čime je širio dobar glas grada Mohača diljem starog kontinenta. Svojim djelovanjem čuvaju, njeguju i prenose šaroliku narodnosnu i mađarsku kulturu grada. Najvažniji im je djelatnost podupiranje mladeži Čitaonice mohačkih Šokaca, na svakoj priredbi prate dječje

i odrasle skupine – čiji članovi već od vrtića uče narodnosne plesove, pjesme i običaje. Svi članovi uza svoj posao okupljaju se na probama, vježbaju, povremeno zajedno sviraju s državno i međunarodno priznatim svircima. Njihova uzorna ustrajnost, ljubav prema glazbi, sposobnost prilagodavanja, istaknuto glazbeno znanje, snošljivost, što su posvjedočili u veljači ove godine na koncertu priređenom u povodu pete obljetnice svog postojanja, zavrđuje poštovanje. Po svemu narečenom Orkestar je uzor za mohačku mladež i djecu.

Stipan Balatinac

Izložba slikarice Ilhane Ćatić u galeriji pečuškoga Hrvatskog kazališta

Slikarica iz Tuzle u Bosni i Hercegovini, Ilhama Ćatić, 22. rujna imala je svoju samostalnu izložbu u galeriji Hrvatskog kazališta u Pečuhu, u Aninoj ulici, u Galeriji Csopor(T)-Horda. Izložbu je otvorio književnik Tahir Mujičić iz Zagreba. Riječ je o mladoj umjetnici rođenoj u Zvorniku, u Bosni i Hercegovini. Diplomirala je 2008. na Akademiji likovnih umjetnosti u Sarajevu. Izložba je otvorena 22. rujna do 11. listopada. Nazočne su pozdravili Slaven Vidaković, ravnatelj Hrvatskog kazališta, i Miklós Fejős, umjetnički rukovoditelj Galerije. Među uzvanicima bila je i generalna konzulica konzulica Ljiljana Pancirov.

Ilhami Ćatić to je drugo predstavljanje pečuškoj publici, sudjelovala je 2009. godine jednoj skupnoj izložbi. Samostalni postav u Galeriji Csopor(T) Horda odlikuju osobiti i svojstveni ekspresionistički stiski elementi i dinamizam u izraženim motivima biljaka, sati, stakla, cipela pokraj kojih pojava ljudskih likova potisnuta je u pozadinu.

Đuro Franković

BUDIMPEŠTA – Croatica, neprofitni d. o. o. za kulturnu, izdavačku i informativnu djelatnost, poziva Vas da svojom nazočnošću uveličate otvorenje izložbe MILANA GENERALIĆA „Putevima Svetog Martina” koje će biti 1. listopada 2011. s početkom u 11 sati u galeriji „Croatica” (VI, Nagymező u. 68. I. kat). Izložbu otvar: dipl. iur. Ante Sorić, ravnatelj Zlatko i Vesna Prica. Pozdravne riječi nazočnima uputit će mr. sc. Ivan Bandić, veleposlanik Republike Hrvatske u Budimpešti i Čaba Horvath, ravnatelj Croaticae. Izložba je otvorena za posjetitelje do 21. listopada 2011. radnim danom 10–15 sati.

Poziv

Hrvatska samouprava Baranjske županije poziva na davanje prijedloga za dodjelu odličja „Za baranjske Hrvate” Hrvatske samouprave Baranjske županije, koja je 20. travnja 2009. utemeljila odličje čime se priznaje istaknuta djelatnost za hrvatsku narodnost u Baranji na polju izgradnje, očuvanja i razvijanja nacionalne samosvojnosti.

Naziv odličja: Za baranjske Hrvate. Pri dodjeli odličja uzima se u obzir:

- zaštita manjinskih prava, posebno u djelatnosti narodnosnih samouprava
- njegovanje, istraživanje i obrađivanje kulturnih i vjerskih običaja, te djelatnost radi njihova prenošenja
- podupiranje narodnosnoga školstva na svim stupnjevima i područjima obrazovnog sustava
- širenje uporabe hrvatske riječi
- djelatnost na polju mladeži
- umjetnička djelatnost, posebno uključivanjem hrvatskoga življa u malim baranjskim naseljima.

Prijedloge za dodjelu odličja mogu dati:

- manjinska samouprava
- obrazovna ustanova
- narodnosna udruga, zajednica
- kulturna ustanova
- pojedinac.

Odličje se godišnje može dodijeliti: jednoj osobi i jednoj zajednici. Uz odličje se daje i novčana nagrada: 50.000 Ft, svota koju Hrvatska samouprava Baranjske županije osigurava u svome godišnjem proračunu. Odličje se predaje: na svagdašnji Dan Hrvata Baranjske županije. Predlagati se može od 15. listopada 2011. O dodjeli odličja odlučuje Vijeće Hrvatske samouprave Baranjske županije većinom glasova.

Trenutak za pjesmu

Katarina Gubinski Takač

Vidiš? Vrijeme prolazi. I maslačci su osijedili.

Kiseška izložba „Jesen“ s hrvatskimi slikami

Židanac, Jakob Kumanović molja i lipote Hrvatske

*Jakob Kumanović sa svojom slikom,
motiv je odzamet iz Dalmacije*

Kiseško umjetničko društvo je pozvalo 22. septembra, u četvrtak u kisešku Hižu umjetnosti, na otvaranje izložbe „Jesen“, na koj 27 profesionalnih i amaterskih slikarova izlaže svoja djela. Sastav umjetnikova, kot i teme slik i zato su zanimljive jer potiču iz Belgije, Austrije, Njemačke, Ugarske i Hrvatske. Ovo zadnje nam je povliklo pažnju i med pozvanimi majstori našli smo staroga poznanika iz Hrvatskoga Židana, Jakoba Kumanovića, gdo je svoju nadarenost bezbroj puti pokazao i na amaterski kazališni daska, kot odlični glumac, širom Gradišća.

Na početku ovoga ljeta, smo se medjutim, malo i uplašili kad je najavljeno da zavoli bolesti, iako se je zeo za ulogu, ne more igrati. Izučeni soboslikar zbog nesriće pri vojski prerano ide u mirovinu i začme moljati na svoje zadovoljstvo, kasnije restaurira slike u crikva, kapela itd. Rado primi i tanače bivšega školnika u Hrvatskom Židanu, najpoznati-

jega našega grafičara i slikara Lajoša Brigovića, ki ga potpomaže. Sad jur svako ljeto u okviru mjesnoga tabora se bavi s židanskom dicom, uči je na ljubav prema platnu, pemzlici. Ovput vidimo njegove tri predivne slike i s motivi iz Hrvatske: s rijeke Krke, Dalmacije i Tihanya. Na pitanje, kad ćemo konačno moći pogledati njegovu samostalnu izložbu, nasmije se i kaže, „kako bi znao napraviti samostalnu izložbu, kad sve svoje slike podilim, a i ove su jur obećane mojim prijateljem“.

– Kisej je i prlje sto ljet imao bogati izbor umjetnikova – to je već János Németh slikar i ujedno kurator rekao, pri otvaranju izložbe, s ciljem da se prezentira bogata djelaonica Kiseškoga umjetničkoga društva. Izložba sadržava oko 80 slik, ke morete pogledati do 9. oktobra, od četvrtka do nedilje, početo od 14 do 17 uri.

-Tiho-

Uz povijesti Hrvatskoga glasnika

Visti iz Kemlje

Na inicijativu Ivana Bertalana u Kemlji sakupljaju dobrovoljne dare za postavljanje spomenika, kralju IV. Beli. Kemljanci s ovim činom kanu proslaviti milenij i hvalu dati da je katolicizam sačuvan i na ovom kraju. Spomenika od kamena će napraviti kipar Tibor Riegler u Esztergomu. Položenje kamen-temelja je predvidjeno 27. septembra, polag kulturnoga doma na Glavnom trgu sela.

Hrvatska manjinska samouprava u Kemlji posebnim programom želji svečevati 150. jubilej rođenja Mate Meršića Miloradića. 16. septembra će akademik dr. Nikola Benčić održati referat o gradišćanskom velikanu, a povjesničar dr. József Horváth će govoriti o njegovom kemljanskom djelovanju. Znanstveni simpozij će sprohadjati bogati folklorni program.

Uz potporu domaće Hrvatske manjinske samouprave 7. junija je približno 50 mjesnih školarova otputovalo na izlet u sridnje Gradišće. Dica ka se uču po hrvatski, posjetila su Koljnof, Hrvatski Židan ter Kiseg. Na grobe Mihovila Nakovića i Mate Šinkovića kemljanska delegacija je položila vijence.

- Tiho -

(Hrvatski glasnik, 2000/25)

SANTOVO – Hrvatsko kazalište iz Pečuha 8. listopada gostuje u Santovu gdje će prikazati Albin bircuz Ivice Jakočevića, u režiji Stipana Filakovića. Predstava će se održati u mjesnom domu kulture s početkom u 18 sati.

Zbirka Stipana Blažetina „Na istom kolosijeku“

U organizaciji Književno-likovnog društva „Rešetara“ iz Rešetara, 1. listopada u sklopu XIV. Rešeteračkog susreta pjesnika, predstavlja se antologijski zbornik (zbirka pjesama) Stipana Blažetina „Na istom kolosijeku“, i obilježava se 70. godišnjica njegova rođenja i 10. godišnjica smrti. Zbirka je izdana u suizdavaštvu sa Znanstvenim zavodom Hrvata u Mađarskoj.

O zbirci i pjesniku Stipanu Blažetinu govorit će Đuro Vidmarović, književnik, predsjednik Odbora za pjesnike u iseljeništvu Društva hrvatskih književnika, Ivan Slišurić, književnik; predstavljaju će sudjelovati Mišo Hepp, predsjednik Hrvatske državne samouprave, predsjednik santovačke Hrvatske samouprave Stipan Balatinac, te ravnatelj Znanstvenog zavoda Hrvata u Mađarskoj mr. sc. Stjepan Blažetin.

Bogatstvo...

Kaćmarac Pero Pijuković sa suprugom

KUD-ovi i gastronomija

Mjesna i Hrvatska samouprava sela Kašada organizirale su sastanak KUD-ova i gastronomije, ispred prostora doma kulture 27. kolovoza. Organizatori su se pobrinuli za bogat program: od 13 do 16 sati bio je sastanak KUD-ova, kuhara, druženje uza svirku. U kulturnom programu sudjelovali su: KUD iz Narda (Hrvatska), KUD Šokačke čitaonice iz Mohača, KUD Baranja, KUD Dola iz Kašada. Nakon večere slijeđio je Šokački bal uza svirku Orkestra Badel.

Voditelj Plesne skupine Šokačke čitaonice Stipa Bubreg sa suprugom

Kašadski načelnik Zoltan Ljubinko Bošnjak i Milan Horvat, predsjednik kašadske Hrvatske samouprave u društvu petlovačkog izaslanstva i generalne konzulice

Kako kaže kašadski načelnik Zoltan Ljubinko Bošnjak, u selu živi tristotinjak stanovnika. Šezdesetih godina dvadesetog stoljeća Kašad ih je imao i 600. Raduju se što imaju nekoliko djece ispod osam godina, pa se nadaju boljitku u ovom selu na najjužnijoj točki Mađarske, na zelenoj granici s Hrvatskom. Mjesto je to mira i tišine, idealno za odmor od vreve, u prekrasnoj okolini s izgrađenom infrastrukturom. U Kašadu već stoljećima žive Hrvati Šokci. Milan Horvat, predsjednik je kašadske Hrvatske samouprave, neumoran je, od ranoga jutra okuplja kuhare, nabavlja namirnice kako bi se skuhala najbolja ponuda. Tu su i gosti, izaslanstvo Općine Petlovac; 11. lipnja tekuće godine potpisan je i ugovor o suradnji Općine Petlovac i Bremena. U Kašadu je na druženje došao i bremenski načelnik Stipo Oršokić. Tu je generalna konzulica Ljiljana Pancirov, predsjednik HDS-a Mišo Hepp, konzulica za kulturu Katja Bakija. Njima načelnik Bošnjak pokazuje Zavičajnu kuću u kojoj je izložbu uredio Mohački muzej od predmeta koje su Kašadci kao dar pokupili 1984. godine kada je kuća otvorena. Kuća i njezino uređenje prikazuje život šokačkih Hrvata s kraja 19. i početka 20. stoljeća. Kako veli načelnik Bošnjak, već su se natjecali i dobivena su sredstva za obnovu krova. Radovi počinju najesen. Kaže nam kako se od siječnja ponovno okupljaju mladi oko narodnoga plesa i Folklorne grupe „Dola”. Probe su redovite, dva puta tjedno, a drži ih plesni pedagog iz Šikloša László Bognár. Spremaj u novu koreografiju „Kašadsku svadbu.” Desetak plesača redovito se sastaje, a kad treba, skupi ih se i do petnaestak. Već su imali niz nastupa, u Viljanu, Starinu na Danu Baranjske županije, u Bezdanu, Šiklošu... I dok razgledavamo Zavičajnu kuću i dvorište, iz susjedne kuće

izlazi Pavo Vrbanac koji se godinama brinuo o njoj. Sada to čini djelatnica mjesne samouprave Agi Ćusić. Polako su počeli pristizati i gosti, plesači, tamburaši, gledatelji... U kot-

su je ogulili i sve sredili, kuha se 35 kilograma mesa, a točan recept ne odaje ni novinaru Tomi, koji je podrijetlom iz tog sela, jer je tajna ukusa u „kašadskoj fantaziji”. Mohačani i Kašadci se druže već nekoliko godina, kaže mi Zorica Plužar. Mohačani su otpočetka sudionici gastronomskog susreta u Kašadu, druženja započeto prije četiri godine. I prijatelji iz Narda i njihovi folklorasi, članovi KUD-a „Kolo” iz Narda, mjesta na dvadesetak kilometara od Kašada na samoj obali Drave, dobro se osjećaju jednako kao i plesači pečuskoga KUD-a „Baranja”. Okupilo se mnogo ljudi, s približavanjem početka folklornog programa sve nas je više. I staro i mlado. Pozornicu je uredila Ana Šnajderić s pomagačima, zasukali su rukave zajedno i Mjesna i Hrvatska samouprava te uspješno organizirali i proveli još jedan susret KUD-ova i gastronomije u Kašadu.

Branka Pavić Blažetin

lovima se već od ranih poslijepodnevni sati kuha, kao i u mohačkim ćupovima. Nailazimo na Stipu Bubrega s pregačom i predsjednika Mohačke čitaonice Đuru Jakšića, Kristijana... oni su pripravili grah u glinenom loncu.

Kuha se grah, perkelt, čobanac... Kašadac Mijo Horvat također kuha kaže kako je rano ujutro Atila Plužar zaklao ovcu, potom

Članice Plesnog društva „Dola”

Na priredbi „Kaj su jeli naši stari” u Vrbovcu

Gradska samouprava i Hrvatska manjinska samouprava Male Pešte (Kispest, XIX. okrug) i grad Vrbovec još 2004. g. potpisali su sporazum o međusobnoj suradnji u okviru koje se ostvaruju zajednički programi, međusobni posjeti na kulturnom i na drugim poljima nastojeći postići i gospodarsku suradnju između tih gradova. U okviru te suradnje izaslanstvo iz Male Pešte u kolovozu je gostovalo u Vrbovcu na 31. Gastronomskoj manifestaciji „Kaj su jeli naši stari”.

Duro Zlatar, predsjednik malopeštanske Hrvatske manjinske samouprave u društvu predsjednice hrvatske Vlade Jadranke Kosor

Kao i prijašnjih godina, izaslanstvo iz Budimpešte sudjelovalo je bogatim programom. Prvi dan festival su posjetili i ugledni gosti: premijerka Republike Hrvatske Jadranka Kosor i više ministara. Duro Zlatar, predsjednik malopeštanske Hrvatske manjinske samouprave, koji je predvodio peštansko izaslanstvo, imao je mogućnost da se osobno sretne s premijerkom i kratko razgovara s njom. U ime izaslanstva iz Mađarske predao joj je simboličan poklon, knjigu o Maloj Pešti, zastavu grada i jednu ukrasnu kutiju koja sadrži mađarske okuse u rakijama i pekmezima te kemijsku olovku u nadi da će time i Mala Pešta pridonijeti potpisivanju ugovora Hrvatske s Europskom Unijom.

Tijekom trodnevne manifestacije znatiželjne čekali su koncerti, kuharski specijaliteti, turistička odredišta, tradicionalni proizvodi i razne zanimljivosti. Svi su vrbovečki naraštaji bili zastupljeni u raznovrsnim programima, predstavljanju raznoraznih starih jela i kulturnim programima. Kroz programe su predstavljeni osebnosti prošlosti i sadašnjosti toga hrvatskoga grada. Kao glavni pokrovitelj Pik je osmislio zabavni program koji je imao i humanitarni značaj. Brojni posjetitelji podržali su humanitarno događanje “Vaša i PIK-ova kuna za djecu s posebnim potrebama Centra za rehabilitaciju Stančić” kada se kušala Pikova mortadela od 120 kilograma, a za svaku podarenu kunu prilikom kušanja Pik je dao svoju kunu. Kulinarske savjete kako spremi ukusne sendviče s mortadelom, uvećao je akademik kulinarsva, majstor kuhar Branko Ognjenović. Tijekom posjeta vrbovečkoj manifestaciji predstavnici Male Pešte sastali su se i s gradonačelnikom Vladimirom Bregovićem. Dvije su strane porazgovarale konkretno o posjetu hrvatskog izaslanstva na Miholje, te o priređivanju hrvatske umjetničke izložbe. Na sastanku su razmotrena i ključna pitanja daljnje suradnje gradova te mogućnosti njezina produblivanja. Posjet Vrbovcu bio je vrlo ugodan i uspješan za sve članove izaslanstva, te se očekuje gostovanje hrvatske strane u Maloj Pešti.

beta

Hrvatice i Hrvati!
 Budućnost je
 u našim rukama!
 Sačuvajmo ono što
 su naše bake i djedovi
 stoljećima sačuvali,
 svoj materinski hrvatski jezik, svoju
 hrvatsku kulturu i hrvatsku
 nacionalnost!
 Na predstojećem popisu
 pučanstva izjasnite se kao Hrvati!

V. Nemzetiség, nyelvi kötődés, vallás

34. Mely nemzetiséghez tartozónak érzi magát?

magyar.....	☒	örmény.....	☒	arab.....	☒
bolgár.....	☒	román.....	☒	kínai.....	☒
cigány (roma).....	☒	ruszín.....	☒	orosz.....	☒
görög.....	☒	szerb.....	☒	vietnami.....	☒
horvát.....	☒	szlovák.....	☒		
lengyel.....	☒	szlovén.....	☒		
német.....	☒	ukrán.....	☒		
egyéb, mégpedig:					
nem kíván válaszolni..... ☒					

36. Mi az Ön anyanyelve? (Legfeljebb két válasz adható!)

magyar.....	☒	örmény.....	☒	arab.....	☒
bolgár.....	☒	román.....	☒	kínai.....	☒
cigány (romani, beás).....	☒	ruszín.....	☒	orosz.....	☒
görög.....	☒	szerb.....	☒	vietnami.....	☒
horvát.....	☒	szlovák.....	☒		
lengyel.....	☒	szlovén.....	☒		
német.....	☒	ukrán.....	☒		
egyéb, mégpedig:					
nem kíván válaszolni..... ☒					

37. Családi, baráti közösségben milyen nyelvet használ általában? (Legfeljebb két válasz adható!)

magyar.....	☒	örmény.....	☒	arab.....	☒
bolgár.....	☒	román.....	☒	kínai.....	☒
cigány (romani, beás).....	☒	ruszín.....	☒	orosz.....	☒
görög.....	☒	szerb.....	☒	vietnami.....	☒
horvát.....	☒	szlovák.....	☒		
lengyel.....	☒	szlovén.....	☒		
német.....	☒	ukrán.....	☒		
egyéb, mégpedig:					
nem kíván válaszolni..... ☒					

Umočani u Brdovcu

HKD Kajkavci jedinaest ljet u prijateljstvu s KUD-om Januševac

Kako nas je izvijestio potpredsjednik Hrvatske manjinske samouprave u Umoku, Adam Horvat, člani HKD-a Kajkavci, na čelu s Attilom Horvatom umočkim načelnikom i Joškom Jurinkovićem, predsjednikom Hrvatske manjinske samouprave, su 9. septembra, u petak otputovali u Brdovec. S KUD-om Januševac točno jedinaest ljet dura njevo prijateljstvo, tako su redovni i međusobni posjeti. Gosti iz Gradišća prvi dan uvečer su nastupali u Kino dvorani Brdovca s početkom od 19 uri. HKD Kajkavci, pod peljanjem Andree Szokodi, otplesali su ugarske tance, u koreo-

grafiji Sándora Tímára, a njev baranjski plesni splet je sastavio Štefan Kolosar. Tamburaši su predstavili bogatstvo narodnih jačak Hrvatov iz Ugarske, u drugom bloku razne pjesme iz Hrvatske, a na kraju programa publika je skupa jačila zagorske pjesme sa

U subotu su domaćini za Umočane organizirali izlet i otpejali je u Lepoglavu, kade su pogledali crikvu pavlinskoga reda, čija gradnja je započeta 1400. ljeta. Crikva i samostan su znatno zničeni prik turskih napadov, a njevu obnovu potpomogao je hrvatski ban Ivan Korvin ki i ovde počiva ispod glavnoga oltara, od 1504. ljeta. Ovput su putniki posjetili i Muzej čipkov ter su se mogli zadiviti bogatim motivom izloženih djel. U Trakošćanu Draškovićev dvorac je i zato bio zanimljiv jer u Umoku još svenek živu stanovniki pod ovim prezimenom.

Turistička zajednica „Savsko-sutlanska

Tamburaši Umoka, na sredini sa solistom Ivanom Salmerom

solistom Ivanom Salmerom. Posebno je veselje bilo da je novi berdaš tamburaškoga sastava, bivši plesač, Jožef Kozak, uspješno debitirao na brdovečkoj pozornici. On je od lani kotrig ove grupe, a čez ovo kratko vrime je očividno odlično ulovio tempo i znanje starijih sviračev.

dolina i brigi“ ta dan je održala priredbu „Trgadba 2011.“ u Bobovcu, kade su skupa s gostodavatelji oduševili svojim programom publiku i naši folklorasi. U subotu uvečer gosti su još pobijedili svoju utrudjenost i odigrali su na mjesnom igrališću pod rasvjetnjem, prijateljsku nogometnu utakmicu s domaćini, ka je završena s pobjedom Umočanov. Dvi noći boravka u Savskom Marofu, sve do jutra je duralo druženje i veselje uz tamburašku glazbu, ko će vjerojatno ostat u pamćenju svih nazočnih, sve do novoga spravišća i novih doživljajev.

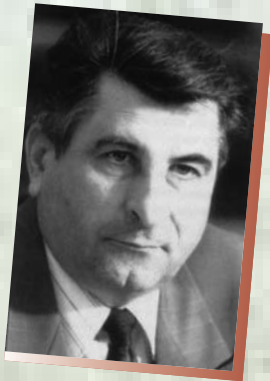
- Tiho -
Foto: Adam Horvat

Umočani s domaćini pred crikvom u Lepoglavi

Dvi prijateljske ekipe za utakmicom

NATJEČAJ „SREĆA U TVOJIM OČIMA”

SREĆA
MNOGO JE PROLJEĆA PROŠLO
RIJEKOM MOJIH OBALA
I KOD SVAKOG SAM
ZASTAO ZA TRENUTAK
DA BIRAM SEBI
ZVJEZDE

STIPAN BLAŽETIN

Hrvatska manjinska samouprava „Stipan Blažetin” u Serdahelu, u suradnji s Hrvatskom osnovnom školom „Katarina Zrinski”, povodom desete obljetnice smrti i sedamdesete obljetnice rođenja Stipana Blažetina raspisuje natječaj za učenike hrvatskih škola u Zalskoj županiji, pod naslovom „Sreća u tvojim očima”.

Natječaj za niže i više razrede – Pročitajte bilo koju pjesmu Stipana Blažetina i oslikajte je.

Sliku izradite u bilo kojoj tehnici u formatu A/4, a uz nju priložite i pjesmu koju ste izabrali (uzimaju se u obzir samo one slike uz koje je priložena i pjesma). Rok slanja: 10. listopada 2011. (Na sliku treba napisati ime, naziv škole i razred)

Natječaj za više razrede – Pročitajte bilo koju pjesmu Stipana Blažetina i napravite fotografiju o tome na što vas ona asocira, nadite ugodaj pjesme fotoaparatom.

Fotografiju o nekoj pjesmi treba izraditi (ne elektronski poslati) i uz nju priložiti pjesmu o kojoj je napravljena (uzimaju se u obzir samo one fotografije uz koje je priložena pjesma). Rok slanja: 10. listopada 2011.

Radove poslati na adresu: Zrínyi Katarina Kistérségi Horvát Általános és Alapfokú Művészeti Iskola, Tagiskolái és Tagóvodái
8864 Tótszerdahely, Zrínyi Miklós tér 1.

Na omotnicu napišite:
NATJEČAJ SREĆA U TVOJIM OČIMA
Podrobnije informacije na e-mailu:
beta@croatia.hu

MALA STRANICA

Izradila: Dijana Kovači
iz Fíchéhaza

Od radova će se prirediti izložba u serdahelskoj osnovnoj školi, te će se nagraditi deset najboljih crteža i deset najboljih fotografija. Radove će vrednovati vijećnici HMS-a „Stipan Blažetin”: Arpad Konkoly, nastavnik likovne umjetnosti, i Jelena Blažetin, pjesnikova udovica. Nagrade će se dodijeliti 21. listopada 2011. (petak) u serdahelskoj osnovnoj školi u okviru Spomen-svečanosti, s početkom u 12 sati. Tog će dana biti priredena i izložba svih radova. Crteže i fotografije će objaviti HRVATSKI GLASNIK pa će čitatelji moći glasovati na najbolju fotografiju i na najbolji crtež. Najbolji fotograf i slikar bit će nagrađen.

Primjeri za natječaj:

Stipan Blažetin:

Mura

Blagom, dolinom titra u suncu.
Vijuga ko zmijurina
kad leži na travi
i zablista bojom zelenih šmaragda.
Hrli!

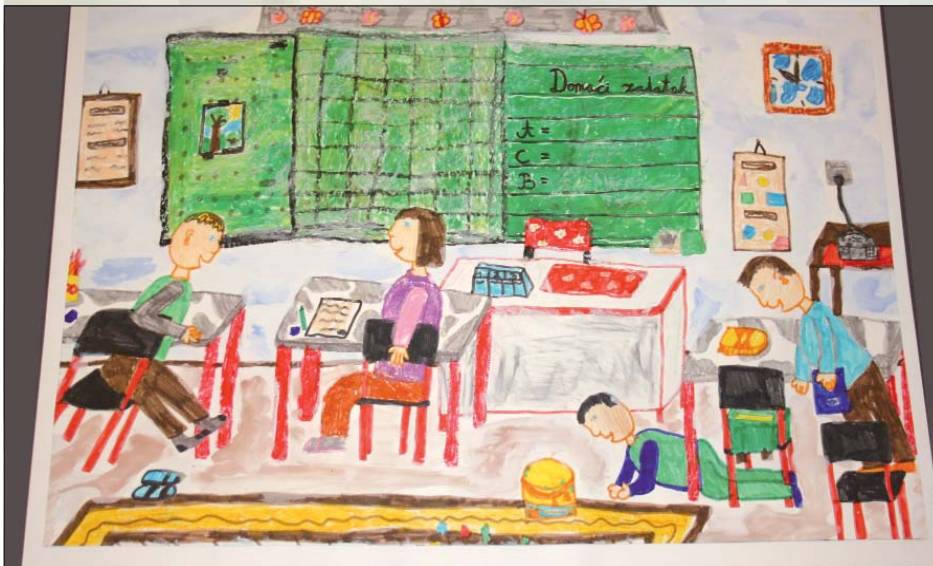
I njeni kolutovi vrlj
ljube obalu nemirnim poljupcima
nevjerne drage.
Prigrllila je bezbroj otočića
ko majka dojenčad na krilo
i tajanstveno šumi.
Obalu njenu razbacano grmlje kruni
i kiti tepih bojama jeseni.

Jedan uz drugog,
ko neki stražari u redu
jablani drevni plaču
u vjetru i kiši.

Bespokojno
kleuč na koljenima,
Mole!

Da ih ne goni bura
Da rijeka mira bude Mura!

Beta

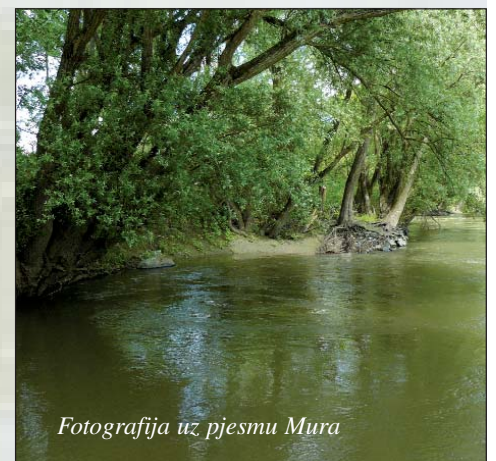

Crtež uz pjesmu *Moje škole* izradila je Fani Kutaši

Stipan Blažetin:

Moje škole

Prvo se trebalo	UPISATI,
A onda zadaću	PISATI,
Poneke misli	SPISATI,
A što mi vele	ZAPISATI,
Sve bilježnice	ISPISATI,
Što nisam znao,	PREPISATI,
Nedovršeno	DOPISATI.
Kako mi brzo prođe	OPIŠATI.
Kako da bude	PROPISATI.
I što sam rekao:	POTPISATI.

Fotografija uz pjesmu *Mura*

Dombolfest

Kako za Hrvatski glasnik kaže predsjednica dombolske Hrvatske samouprave Ruža Šebešćen, i ove se godine Hrvatska samouprava uključila u organizaciju Dombolfesta, zajedno s Mjesnom samoupravom, priredbe koja je priređena 3. rujna. Hrvatska samouprava u drugom ciklusu djeluje u Dombolu i pokušava okupiti tamošnje malobrojne Hrvate useljene iz obližnjih hrvatskih sela, Novoga Sela, Potonje... Vidjela sam to na licu mjesta i provela jedan dan u društvu Hrvata i ostalih okupljenih u Dombolu. Na Dombolfestu nastupio je i martinački Ženski pjevački zbor „Korjeni“ kojim ravna Kristina Gregeš Pandur, i skupina modernog plesa lukoviške škole „Dinamyc Dance“ koju vodi nastavnica Biserka Kolarić Brantner.

Cjelodnevna priredba za stanovnike ovoga malog naselja, s tristo-tinjak stanovnika, odvijala se u seoskom parku za rekreaciju. Nogometaši su od ranih sati, po žarkom suncu trčkarali za loptom u borbi za ovogodišnji Kup sela Dombola. Kotlići s mesom

su od ranih prijepodnevni sati bili napunjeni, a kuhari su se vzmali oko njih i vatre. Družina naših Podravaca kuhara bila je najmarljivija, točilo se oko njih osječko pivo, vijorila se velika hrvatska zastava ispred šatora dombolske Hrvatske samouprave i ljubazni domaćini bili su ugodno društvo i za generalnu konzulicu Ljiljanu Pancirov te predsjednika Saveza Hrvata u Mađarskoj Josu Ostrogonca koji je navratio u Dombol. Prase na ražnju i janje iz Martinaca bili su užitak za oko, a nisu nedostajali ni debeli kolači sa sirom; još sam ih svježe kušala koje je donijela gospođa Kraner iz Potonje. Potonjski načelnik Tamás Reisz nije igrao mali nogomet, ali je zato navijao za potonjske dečke. Pileći paprikaši su se krčkali u kotlovima, a meni je bio najukusniji onaj naše domaćice Ruže Šebešćen. Dombolski načelnik Zsolt Krizs već pomalo govori hrvatski i ne bi ga se moglo lako prodati. Kako saznajem, i telefonske razgovore s partnerima iz Hrvatske obavlja na hrvatskom jeziku, kaže mi mjesni bilježnik Jozo Solga miješajući paprikaš, djelo njegovih ruku. Tu su i Dombolkinje koje peku najukusniji „langoš“ u okolici. U ovom naselju, koje se spominje početkom 14 stoljeća kao grofovsko imanje, jedno od svojih najpoznatijih uzgajališta konja imali su grofovi Erdődy, crkva, koja stoji i danas, sagrađena je između 1828. i 1834. godine. U selu žive katolici i manji broj reformata, selo je nekada imalo reformatsku narodnu školu. Od 1950. godine djeca idu u daranjsku školu. I dok govorimo o Dombolu, dolaze strijelci s lukom te počinje zanimljivo natjecanje. U ranim poslijepodnevni satima, već u prepunom parku na otvorenoj pozornici, započinje kulturni program s bogatom tombolom, a navečer bal sa sastavom „Gigantic“.

Branka Pavić Blažetin

„Most prijateljstva Gradina – Lukovišće“

U gradinskoj osnovnoj školi održana je početna konferencija IPA projekta «Most prijateljstva Gradina–Lukovišće». Nositelj je projekta osnovna škola u Gradini, a rađen je u suradnji s mađarskim partnerom, lukoviškom osnovnom školom. Cilj je projekta očuvanje hrvatsko-mađarske tradicije i jezika koji se njeguju u dvjema školama. Njegova je vrijednost oko 57.000 eura, od čega će gradinska osnovna škola dobiti 29.540 eura.

Ostvarenje projekta počeo će već potkraj rujna kada će prvih 15 učenika gradinske škole boraviti pet dana u Lukovišću, a uzvrat je u listopadu. Ponovit će se to i na proljeće. Današnjoj početnoj konferenciji IPA projekta Most prijateljstva Gradina–Lukovišće bili su nazočni ravnateljica virovičičke VIDRA-e Sanja Bošnjak, načelnik gradinske općine Dražen Pejić, predsjednik Školskog odbora i županijski vijećnik Zdenko Blažičević, a goste iz Mađarske predvodili su ravnateljica lukoviške škole Nóra Varga Kecskés, profesorica hrvatskoga jezika Anica Popović Biczák, glavni ravnatelj školskog udruženja Drávamenti (čiji je član lukoviška škola) György Rull, predsjednica lukoviške Hrvatske samouprave Ruža Bunjevica i Zsuzsa Migács iz Barče.

Općenito o IPA projektu, njegovu značenju, velikoj zainteresiranosti i uključenosti ustanova županije u ovom projektu, govorila je Sanja Bošnjak. Nakon nje, konkretno iskustvo dosadašnjeg rada na projektu te očekivanja i planove prenio je Slavko Tuk, ističući pritom ulogu voditelja radionica i važnost potpore i vođenja koje pruža agencija VIDRA. Anica Popović Biczák prisjetila se dosadašnje bogate suradnje dviju škola te je naglasila važnost učenja jezika, koji se najbolje savladavaju u manjim skupinama. Dugotrajne veze za budućnost i izvorište dobrih zamisli u ovom projektu vodi glavni ravnatelj György Rull.

Branka Pavić Blažetin

LUKOVIŠĆE – U okviru IPA programa u sklopu projekta „Škola u prirodi“, partner je suhopoljskoj osnovnoj školi lukoviška osnovna škola, u kojoj svi učenici pohađaju nastavu hrvatskoga materinskog jezika, te lukoviški Regionalni obrazovni ured Dravske regije. Početna je konferencija projekta 29. rujna u Suhopolju.

HARKANJ – Od 29. do 30. rujna održava prva manifestacija u okviru IPA projekta čiji je nositelj orahovička Osnovna škola „Ivana Brlić Mažuranić“, a partner joj je harkanjska Osnovna i glazbena škola „Pál Kitaibel“, u kojoj sedamdesetak učenika pohađa nastavu hrvatskoga materinskog jezika. Pridruženi je partner u projektu Grad Orahovica, a ukupna vrijednost projekta iznosi 128.325 eura. Suradnja dviju škola traje od 1987. godine, a preko ovoga IPA prekograničnog programa želi se spojiti još više učenika, učitelja, poboljšati suradnju gradova, povezati živote. Projekt nosi naziv Rastimo zajedno uz kulturu, glazbu i šport, a sastoji se od izleta i međusobnih posjeta uz raznoliku tematiku. Tako će učenici tijekom cijele školske godine skupa upoznavati krajeve u kojima žive, njihovu povijest, zajedno će prikazati svoja glazbena, likovna i druga umijeća, te se ogleđati u više vrsta športova.

Matarski sastanak 1968–2011

Ubuduće svake godine, sljedeći sastanak u Pečuhu

Među najljepše susrete u našem životu spadaju sastanci školskih naraštaja, posebno maturski sastanci koji okupljaju naraštaje naših dviju gimnazija, napose pak naše desetljećima jedine gimnazije u Budimpešti i do 1993. godine zajedničke ustanove Hrvata i Srba u Mađarskoj. Premda su se uobičajili maturski sastanci povodom okruglih obljetnica, neki od naraštaja okupljaju se svake godine. Obiteljsko ozačje koje je nekada krasilo naraštaje naših gimnazijalaca i maturanata iz raznih krajeva i naselja Mađarske, nije prestalo, prati ih do danas.

Naraštaj maturanata naše budimpeštanske gimnazije (tada Hrvatsko-srpske ili Srpsko-hrvatske gimnazije) iz 1968. godine, 13. kolovoza održao je sastanak u Santovu, kojemu se od ukupno 27 odazvalo 12 bivših maturanata, a suprugama i supruzima, njih dvadesetak. Kako saznajemo, nažalost, neki zbog bolesti ili drugih obiteljskih obveza nisu mogli doći, a neki su već preminuli.

Sastanak je ove godine organizirala Santovkinja Marija Jelić Baltin, umirovljena učiteljica santovačke hrvatske škole, koja uz ostalo ističe kako se nisu sastajali 20 godina, a nakon sastanka povodom 40. godišnjice dobili su volju za češće susrete. Naime imali su maturski sastanak povodom 5, a zatim povodom 20. godišnjice. Nakon punih dvadeset godina odlučili su se sastati povodom 40. godišnjice, i to u Budimpešti, gdje su posjetili i nekadašnju školsku zgradu na Trgu ruža (danas Srpsku gimnaziju) i HOŠIG na Örs vezérovu trgu. Okupili su se u lijepom broju, a na njihovo ugodno iznenađenje došli su i njihovi bivši profesori. Tada su odlučili da će se ubuduće češće okupljati, po mogućnosti svake dvije-tri, ili svake godine. Tako su se prije godinu dana sastali u Zali, u glavnoj organizaciji Jože Mihovića, a ove godine u Santovu. Nije slučajno da su sastanci organizirani u ove dvije regije, jer ih je najviše bilo upravo iz Pomurja – Jože Balažin, Ladislav Doboš, Marija Fabić, Stjepan Turul (Serdahel), Jože Đurić, Štef Hederić, Jože Kuzma, Jože Mihović, Anica Režek, Marija Štric (Sumarton); i Bačke – Bata Galić, Marija Jelić, Marin Kovačev, Živko Prodan (Santovo), Anica Mandić (Čavolj), Katica Patarčić (Kačmar), Zlatica Šibalin (Gara), Đula Vankó (Kačmar), Pavao Retek (Aljmaš), zatim Baranje i Podravine – Anica Bunjevac (Vršenda), Jelica Horvat (Novo Selo), Marko Marković (Semartin), Jelica Horvat (Novo Selo), Gradišća – Marija Prener (Hrvatski Židan), Peštanske županije – Đuro Čupić (Bata), Anica Mesaroš (Pomaz), Anica Radivoj (Lovra) i Čongrada – Vidosava Budišin (Batanja).

Nakon okupljanja u ranim popodnevnm

satima u učeničkom domu santovačke škole, male zakuske i prisjećanja na nekadašnje đачke dane, te uz razne anegdote, prisjetili su se preminulih (Marko Marković, Bata Galić) odlaskom na mjesno groblje i grob Marina Kovačeva. U ime domaćina, u učeničkom domu santovačke škole njima se obratio i ravnatelj Joso Šibalin, koji ih je ukoliko upoznao s radom i planovima škole, koja od 2000. godine djeluje u održavanju Hrvatske državne samouprave. Zatim su svi zajedno posjetili santovačku Vodicu, te sudjelovali misnom slavlju koje je održano okviru redovitih mjesečnih pobožnosti Fatimske Gospe. Kao i u svakom naraštaju nekadašnjih maturanata, velik broj odabrao je nastavničko, pedagoško zvanje.

Druženje je nastavljeno zajedničkom večerom, uz domaći specijalitet, pravu riblju čorbu i gibanicu «uslatko», koje je proteklo u dobrom i veselom raspoloženju. Nakon mnogo godina, prvi put u novije vrijeme, došla je i Anica Bunjevac, rodnom iz Vršende, koja danas živi u Nizozemskoj, nekada vrsna pjevačica šokačkih narodnih pjesama, pa je i zapjevala u pratnji Jože Đurica na harmonici. Njoj se priključila i Marija Fabić, pjevanjem kajkavskih narodnih pjesama. Dodajmo da je naraštaj maturanata bio istaknut na polju folkloru pod vodstvom priznatog koreografa Antuna Kričkovića.

Sudionici sastanka druženje su završili na središnjemu seoskom trgu gdje je upriličena plesna zabava u povodu obilježavanja 25. obljetnice KUD-a «Veseli Santovčani». Kako saznajemo, dogovorili su se da će idući sastanak organizirati 2012. u Pečuhu.

Tekst i slika: S. B.

KOLJNOF – U organizaciji Dvojezične škole Mihovil Naković i Edite Horvat-Pauković, savjetnice za hrvatski jezik u Gradišću, 13. oktobra, u četvrtak, po šesnaesti put će se održati u koljnofskoj školi Nakovićevu naticanje u lipom govoru i recitiranju. U donji razredi školarci se pripravljaју s pjesmami, a u gornji razredi je naticateljem zadaća sve lipše i izražajnije preštati najpr podiljeno gradišćansko štivo.

GORNJI ČETAR – Zgrada Narodnosne osnovne škole južnogradišćanskoga naselja za temeljitim obnovljenjem se predaje 15. oktobra, u subotu. Svečani program počinje u devet uri sa svečanima govori i kulturnim programom. Za blagoslivljanjem obnovljene školske zgrade slijedi službena predaja i sadjenje spomin-driva na školskom dvoru.

KALAČA – Hrvatska manjinska samouprava grada Kalače, u povodu Svjetskog dana glazbe, srdačno Vas poziva na koncert koji će se održati u crkvi Svetog Josipa 1. listopada, s početkom u 19 sati. U programu sudjeluju Pjevački zbor KUD-a «Sloga» iz Hreljina (Hrvatska) pod ravnanjem prof. Darka Čargonje i kalački Komorni zbor pod ravnanjem Eszter Villányi. Prije koncerta, u 18 sati bit će redovito mjesečno misno slavlje na hrvatskome jeziku.

LUKOVIŠĆE – U okviru zemaljskih knjižničarskih dana, pod nazivom Razgovarajmo jedni s drugima i učimo jedni od drugih, koji traju od 4. do 10. listopada, na poziv Marije Fučkar, knjižničarke lukoviške Središnje knjižnice, istraživač hrvatske folklorne baštine Đuro Franković 5. listopada, s početkom u 17 sati održat će, na temelju svoje knjige Blagdanski kalendar, predavanje o običajima Hrvata u Mađarskoj, s osobitim osvrtom na podravske običaje. Podravski su Hrvati tijekom stoljeća sačuvali bogatu baštinu, pomoću koje se, uostalom može rekonstruirati stari slavenski panteon, a jednako tako postoji mnoštvo pradavnih običaja vezanih za kalendarsku godinu. Neosporno najbogatiji sloj čine običaji vezani za crkvene blagdane svetaca, a koji se razvio pod utjecajima Katoličke crkve.

BARČA – U organizaciji Hrvatske samouprave, 1. listopada 2011. priređuje se natjecanje u kuglanju i folklorni susret u Barči. Registracija za kuglanje počinje u 13.30, a natjecanje od 14 sati u gostionici Mokka. Kulturni program počinje u 18 sati u predvorju barčanske gimnazije. Nakon kulturnog programa slijedi večera i druženje, reče za Hrvatski glasnik Jelena Maćok Čende, predsjednica barčanske Hrvatske samouprave. Prema predviđenom, u folklornom programu će nastupiti: KUD iz Gradine, KUD iz Suhopolja, Mješoviti pjevački zbor iz Harkanja, Folklorna skupina Hrvata iz Sigeta, Ženski pjevački zbor «Korjeni» iz Martinaca, KUD Drava iz Lukovišća i KUD Podravina iz Barče, kaže Anica Popović Biczak, predsjednica KUD-a Podravina.

KOLJNOF – Član mjesne Hrvatske manjinske samouprave, Petar Mogyorósi je u žitak pozvao ideju Gradišćanskoga sajma koji se održava 1. oktobra, u subotu od 10 uri na glavnom trgu, ali ni koljnofsko otpodne neće ostati prez sadržaja. Od 16.30 uri krene trgadbeni povorka od Maloga Koljnofa prik seoskih ulic, a glasni i veseli slavljeniki grojza i vina u kasni večernji ura će zajti na Petőfijev trg. Uvečer na fešti svira petroviska Pinkica. Na neobični događaj dođu brojne delegacije iz Hrvatske (Rijeka, Bjelovar, Buševac) ter partneri iz Kiseljaka (BiH).

SIGET – Udruga za kulturu i zelenu zonu u povijesnom Sigetu 3. listopada (ponedjeljak) povodom 450. obljetnice imenovanja Nikole IV. Zrinskog za kapetana sigetske utvrde, održat će spomen-svečanost. Povodom obljetnice položiti će se vijenci kod kipa Zrinskoga što ga je izradio i poklonio gradu čakovečki umjetnik Mihael Štebih. Predsjednik udruge Zoltán Varga zamolio je Đuru Frankovića da u mjesnoj knjižnici od 18 sati održi predavanje. Izlagač će ovom prigodom govoriti na temu „Zrinski i protestantizam”, naime i sam Nikola IV. Zrinski Sigetski, kao i mnogi mađarski velikaši, prihvaćaju nova učenja Martina Luthera, koja su i u mađarskome kraljevskom dvoru već 1522. pustili svoj dubok korijen. I preteča Nikole Zrinskog, također hrvatski sin, sigetski kapetan Marko Stančić Horvat, bio je pristaša evangeličke crkve te je zdušno i materijalno pomagao propovjednika Istvána Szegedia Kissa koji je djelovao u obližnjoj Kálmáncsi. Međutim u Međimurju se pod vodstvom Jurja IV. Zrinskog, Nikolina sina, proširio i ojačao protestantizam, te je katolicizam nasilno potisnut. Protestantizam donosi niz novina, uostalom i tiskanje protestantskih knjiga na hrvatskom jeziku u međimurskome Nedelišću.

Blagoslov obnovljene potonjske crkve

Kako za Hrvatski glasnik kaže potonjski župnik Augustin Darnai, 8. listopada u Potonji, s početkom u deset sati, služiti će se biskupska misa i posvetiti obnovljena crkva. Misu će služiti pečuški biskup György Udvardy.

Lobi-parti u Selurincu

Već se godinama početkom rujna održava Lobi-parti, priredba koja u nevezanom druženju okuplja gospodarstvenike, političare, kulturnjake, ljude dobre volje. Na jednome mjestu oko stola i uz čašicu pića, kaže njezin začetnik, tamošnji gradonačelnik Marko Györfvári, uspostavljaju se veze koje su kadšto važnije od onih za bijelim stolom. Na ovogodišnjoj manifestaciji koja je održana jedanaesti put, 16. rujna, svoj prostor imala je i Hrvatska državna samouprava, a okupilo se više od dvije tisuće ljudi. Predstavnici crkve, politike, kulture, društvenog života te mnogobrojni gospodarstvenici lobirali su od ranih prijepodnevnih sati do kasnih večernih uz dobru hranu i izvrsnu kapljicu. Sudjelovanje na tom okupljanju zatvorenoga tipa moguće je tek pozvanim gostima. Svoj šator na partiju imalo je i pečuško Hrvatsko kazalište. Veliku je pozornost izazvao šator i ponuda HDS-a, gdje je Martinčanin Petar Perjaš pekao prase na ražnju, a Semeljac Mišo Šarošac grah u glinenim ćupovima.

